

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Megjelenik hetenként egyszer vasárnap. Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.		KIADÓHIVATAL: Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
	Főszerkesztő: Benka Gyula.	Főmunkatárs: Zlinszky István.	

Gyermeknap.

Nem akarjuk ezt a cikkünket sem biblikus idézettel kezdeni, sem érzelgő szólamokkal arról a megnyugvásról, melyet a jótékonyk kelt a lelkünkben. Aki ismeri az érzést, mely az általa felszárított könnyek nyomán a szíve belsejében megszólalt, annak fölösleges írni róla. Aki még soha mással jót nem tett, aki önmagán saját kényelmén és örömein kívül másokról, elhagyatottságról, nyomorúságról tudomást nem vett: annak se szeme, se füle, se szíve ahhoz, hogy sorainkat megértse.

A fővárosban országos gyermekvédő liga alakult. Célja az elhagyott gyermekek segítése. Nem állt meg hangzatos jelszavaknál, mint sok mozgalmunk, de tett is.

Tett eddig is, amennyi tőle tellett. Ha van e liga tagjainak járdalma, úgy csak az lehet, hogy többet nem tehetett. Az állam gondokódása a gyermekvédelem terén nem kimerítő. S minthogy a liga pénze kevesebb,

mint e föld szegénye és nyomorusága: a társadalomhoz fordul, hogy humanus céljait támogassa. A humanizmus célja pedig soha eléggé nem méltányolható. Bár a kormány részéről a ligát a legmesszebb menő támogatás segíti, szükséges, hogy a magyar társadalom szíve is megnyíljon. Igen, szív kell hozzá; szív, mely érez; szív, mely ad. Ezt kérjük most mi is a megyétől, elsősorban a mi városunk társadalmától.

E célból kívánatos, mint a múltban, most is gyermeknapok tartassanak mindenfelé. Legyen az az egy két nap azoké az elhagyott, nem gondozott, a züllés és pusztulás átkának odavetett szegény gyermekeké, kik irgalomra szorulnak. Mi az ilyen ténfergő, rongyos szerencsétlenségtől óvjuk a magunk gyermekeit.

Ne így tegyünk: vonjuk közelebb őket egymáshoz, testi épségben és lelki rokonságban; mentsük meg őket a nemzet számára, melynek születtek,

hisz ezt a nemzetet úgy is annyi veszteség éri, hogy maholnap a Széchenyi mondása lesz újra igaz: oly kevesen vagyunk, hogy az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.

Ismételjük: legyen gyermeknap. Hassanak oda a mi városi társadalmi tényezőink, hogy e napon a pénzbéli bevételek egy, akár milyen csekély percentje a liga céljai támogatására fordíttassék. Ne vonjuk meg az elhagyott gyermekektől azt a néhány fillért, mely nekünk csekély áldozat; a szegényeknek pedig százezernyi áldás.

A közönségünkhöz leküldött főispáni felhívás a gyermekek napjával április hó 2. és 3-ikát jelzi.

Mi hisszük, hogy e két napon a szegényebb is szívesen felajánl néhány fillért, ha eszébe jut, hogy nálánál sokkal szegényebbek is vannak.

A tehetősebbek pedig nemes misszióknak fogják tekinteni, ha elegendő fölöslegük egy részével emberbaráti kötelességet rónak le.

TÁRCZA.

Utolsó pillantás.

Fátyolt tüzek fekete hajába
És narancsvirágból koszorút
Kis kezébe liliumot tettek
Puha, fehér nyoszolyát vetettek
És sőhajtvá fájót, szomorut
Ráfektette őt a ravatalra
Egy jó asszony,
Hogy álmodjek örök boldogságról
A menyasszony . . .

Leányom édes! sikolt föl az anyja
Szeretett testvér! zokog kis huga
Arám! ébresztgeti egy halvány férfi
És az egész gyásznép busan síratja,
De mind e sok panaszt a halott nem érti
Hisz könnyörtelenül, némán mosolyog,
Csak két jajszó hallik át a másvilágra,

Amiket valaki vergődve susog:

Imádott kedvesem!

S ettől fölrebben a sötét pillák árnya,

Két megtört leányszem búcsuzó sugára

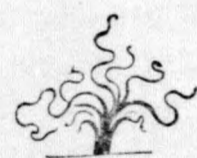
Rámerevül valaki arcára

Híven, szerelmesen,

Mintha megintene, szelíden kérlelné;

Kövess! jöjj velem!

ZALAY MASA.

A füleki vár ostroma.

A füleki várban hangos minden szöglet.
Kardot fen a török, ágyukat töltögt;
A várat sáncokkal erősíti, védi;
Harc készül itt újra, véres és vitézi.
Füleki vár völgyén mint sűrű köd-tömeg
Széchi vezér élén vonul egy hadsereg;
Mindenik vitéze bátor, kemény, erős,

Egy apa s anyától lett talán e sok hős,
Veszélyt nem ismerő, mind bátor oroslán,
Egytől-egyig készen meghalni, valahány.

Hasadoz a hajnal, a nap felkelőben,
Nappfény a hegyeken, nappfény az erdőben.
Gömör völgyén csendes szellők lengedeznek,
Fiatal szép lányok busan énekelnek.
Bus az ének nagyon, mint hogyha temetnek,
Hiszen harcba vonul kedvese nem egynek.
Fülemilének is siralmas a daia,
Messze párja után ha száldos tétova.
Hegyek oldalában falkája juhoknak,
Rézcsengőik tompán, méléncsengnek-bongnak.
Juhász tilinkója most olyan hallgatag,
Nyája után búsan, gondolkodva ballag.
Felsőhajt: Juhaim, ti elhagyott párák.
Örző bojtároktól lettetek most árvák!
Itt hagytak, elmentek ellenségre, harcba;
Megtérnek-e? győzve vagy ott vesznek halva?
Aztán pihen egyet, hol a tölgynek árnya,
És fel-feltekintget a füleki várra.

A vár felett sötét füstfelhők tolnak,
Villámként a golyók vadul szerte hullnak

Ami jót teszünk, tegyük őszinte szívvel. A jókedvű adakozót szereti és megáldja az Isten.

— z —

Házi bajainkról.

Sok panasz hangzik el újabb az általános drágaság ellen és méltán, mert hamis ürügyek alatt ugy az élelmi, mint egyéb cikkek árai is oly igazolatlan emelkedést mutatnak, hogy alapjában támadják meg egyesek — különösen a kisebb existenciák életfeltételeit.

Az ekként változott viszonyok sehogysémmé állnak arányban sem a mezőgazdaság, sem kizárólag a kézfizetésből élő tisztviselői, hivatalnoki karjövendelmével s így nem csuda, ha mindenfelé arról kezdenek beszélni, hogy nem lenne e célszerű szövetkezeteket létesíteni ennek az indokolatlan áremelkedésnek ellensúlyozására?

Nem szándékom ez alkalommal a szövetkezetekről szólni, s azoknak némi előnyeit számos hátrányaival szembe állítani, azt külön cikk keretében lehetne csak alaposan kifejteni.

Engedjék meg, hogy most csak a közönség és a kereskedők egymáshoz viszonyáról szóljak.

A közönség panaszkodik a kereskedők visszaélései miatt, a kereskedők pedig tele vannak panasszal a közönség iránt.

A kereskedők azt mondják, hogy rosszul megy az üzlet; elhiszem, tapasztaljuk ezt minden téren; ám de miután az emberek ma már bizonynyal több bolti — hogy úgy mondjam — luxus cikket fogyasztanak, mint fogyasztottak ezelőtt 30—40 évvel is; hogy ha a fogyasztás mérve százperccenttel szaporodott, szaporodott hozzá a kereskedések száma is legalább annyival, itt tehát nem kereshetjük a bajokat,

Én három csoportra osztom a mai kereskedőket.

Mai nap már nagyon alászállott a kereskedői tekintély, szakképzettség, szilárdság, mert alig tölti ki egy ifjú a tanulói éveket, alig tölt egy jó vagy rossz üzletben 2—3 évet, már nemesak ábrándozik arról, hogy üzletet kellene nyitni, hanem könnyelműen neki is megy, s üzletet nyit legtöbbször a kellő tőke nélkül, s így nagyon korlátolt hitellel, s így drágán beszerzett portékával.

Ha ily körülmények között szolidan akarja vezetni üzletét, csakhamar zavarokba jut, s most többnyire családot is alapít s azt fentartani, nagy lak és bolti bért, adót fizetni, portékát drága hitelre beszerezni s mégis méltányos áron adni, — az a józan számításal ellenkezik!

Ez az egyik rész. Ez a becsületes, szorgalmas, de a fenti okok miatt pusztulnia kell!

A másik rész szinte ilyen rohamosan, de egészen más céllal nyitja meg üzletét. Ezek csak annyiban ha-

sonlitanak az előbbiekhöz, hogy szinte kellő tőke nélkül vágnak neki az üzlet alapításának; ép úgy dobra kerülnek mint amazok, csak hogy ők többé, kevésbé duzzadt tárcával usznak ki az áradatból, melybe önként, sőt számításal dobták magukat!

A harmadik csoportba tartoznak azok a kereskedők, kik kellő szakképzettséggel, szilárd becsületességgel és kellő tőkével állnak az üzlet élére.

Ámde mondják meg önök, miként állhat fenn az ilyen üzlet a fentebbi két — s talán tulnyomó többségben levő — csoport között? . . . Az első meggondolatlan, vagy túlmérvés reményű egyesekből áll, kik rozszakarát nélkül, de nagy önámítás között mint egy önkint mennek a vágóhidra, s magukkal együtt, egy ártatlan családot is, a pusztulás örvényébe rántanak.

A második csoport azon előre előfőkelt szándékkal indul utnak, hogy a mások jóhiszeműségét, becsületességét kizsákmányolva, tömje meg zsebjeit, s a hitelre, a becsületre kapott árukat potom áron harácsolja el, mert a hitelezőnek vagy semmit, vagy csak igen csekély részt akar juttatni; s midőn már tárcájában érez párezer koronát, vagy mert tovább már nem lehet a hitelt kizsákmányolni, csődöt mond s ki egyezést ajánl, s a hitelezők ismerve a mi csödbeli törvényes eljárásunkat örülnek, ha 30—40 százalékra kiegyezhetnek s így a veszett fejszének legalább a nyelét menthetik meg, — s az így nyert 60—70 százaléknyi zsebre vágva a Száli vagy

A füleki vár; Széchi vitéz serge
Óreg ágyuiból szórja törökre.
Szól a kürt, a dob szól, a trombita recseg,
Széchi lova alatt a föld is megremeg.
Tüzel a szeme is, szava is egyszerre,
Vágtat parancs-osztva Széchi arra-erre:
Fiaim, előre! Ti bátor vitézek!
Tudjátok-e ki volt őstök, születek?!
Harcban erős, sivó, mint sivatag vadja;
Kitartó ostromnál, mint sárkány a harcban.
Vissza nem rettenő, nincs vész, nincs hatalom,
Kard, öldöklés, golyó ha volt is egy halom.
Százszor inkább halál, mint a gyász ésszégnyen:
Látni hazájukat pogány török kézen.
Szebb a dícső halál, mint rabszolga-élet;
Mentsük meg hát ettől a hazát s a népet!
Ti hős apáitok rátok égből néznek,
Rajta hát fiaim! Daliás vitézek!

Mint mikor a vihar ledönt fákat, falat;
Partot tép magával ragadó áradat:
Oly erővel török, döntik most Füleket,
Reng, inog itt minden, a vár alatt s felett.
Alant a föld mintha mozdulna helyéről;
Odafent a félhold fénye tűnni készül.
Zuzó, törő bakok vár falát bezuzzák,
Széchi szava harsog: Előre daliák!
Egyesült erővel rohanjunk a várba,
Égi segítséggel miénk lesz az már ma!
— Bal kezében zászló, jobbában kard ragyog;
Serege utána morajjal háborog.

Törökök a várból vesztetn kirontra,
Alláh-szóval tör rá Széchire a csorda.
Csattognak a szablyák, suhogat a handzsár,
De a Széchi karja mindenütt előbb jár.
Hős serege harcol; egy-egy tiz törökkel;
Á föld teli testtel, törött fegyverekkel.
Küzdöknek hullákon tapodnak lábaik,
Mindenütt ordítás, halálhörgés hallik.

A jobb oldal felől török kiált: Allah!
Mienk Széchi vezér, mienk a zászlaja!
— Széchi, Széchi! — hangzik balfelől a hadnak,
Szécht megmenteni! — moraja sok hangnak.
Á zászlót, a zászlót! Mentsük meg a zászlót!
Vár ormára tüzzük! — harsogják a jelszók.

Vilámsebességgel Széchinél két vitéz
Ott terem s a pogányt szétszórja mint szélvész.
Egyik a kezéből a zászlót kiveszi,
A másik hős Szécht testével fedezi;
Zászlót fel is tüzik a vár bástyájára.
— Mienk a győzelem, mienk Füleki vára!
Kiáltja a zászlós, — több szó nem volt
[száján:
Golyó furta által, épp a szíve táján.

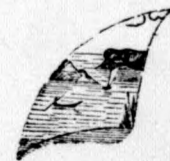
Alig is a nap hogy nyugovóra szálla,
Széchié volt a vár, erős Füleki vára.

Elnémult a lárma, nincsen harc, nem ölnek;
Holtakat adnak át a pornak, a földnek.

Széchi karjaiban most haldoklik egyik,
Elfojtott zokogás szerte kerekedik.
Széchinek a szíve szakadoz kinyába,
Dicsősége Füleki, de átka is vára,
Kit a gyilkos golyó ő tőle elszakít,
Az a zászlóvivő — jegyese, mátkája:
Szép Drenchényi Margit.
Szól a harang busan, szól a temetésre.
Széchi vezér busan felsóhajt az égre:
Oh lengj, lobogj zászló a füleki váron!
Oda van világom, édes boldogságom!*

Tőtből fordította:

Micsinay Pál.

*) Ez a balladaszerű elbeszélés történeti s magyar irodalmi vonatkozásával figyelmet érdemel; példa rá, hogy nemzeti küzdelmeink nem magyar ajku írónknak is adtak tárgyat, A nő önfeláldozásának motívuma irodalmunkban is megvan.

Régi nevére új üzletet nyit, bizonyos fényesebbet mint az előbbi volt, s folytatja a svindlit tovább, mert rászedni való jóhiszemű emberekre ismét talál! S így megy ez sorrul-sorra.

Mit tegyen most már a solid kereskedő, miként állhassa ki az ilyen szélhámosokkal a versenyt, a kik a beszerzési áron alul is adhatják az árut? . . .

Természetesen sehogy; s ha nem buknak is el, gyarapodniok nem, csak tengődniök lehet!

Lássuk most már az érem másik oldalát.

A kereskedő örül, ha egy - egy jobb házat megnyerhet vásárlásul, ámde a kétesebb vagy egészen rossz vevőket sem zárhatja el.

A jó fizetők vannak azonban legkevesebben, s csak a készpénzre vásárlókat mulják felül, sok azonban a kétes, és még többaros „kundschaft”!

A kereskedő rendszerint három havi hitelre kapja áruát, s így három havonként kell kötelezettségeinek eleget tenni; ámde miként teheti ezt, ha a tőle vásárlott tulnyomó része nem három, nem hat hónap, de sokszor évek múlva tesz, vagy még akkor sem tesz eleget? . . .

Már itt azután a közönségnek ez a része az oka, ha a kereskedő oly százalékra adja portékáját, a mibe a kamatok, és a rizikó is busásan bele van számítva — s az a bosszantó, hogy a pontatlan fricsök miatt a készpénzre, vagy rendes időben való fizetésre vásárlók is erősen megvannak adóztatva oly formán, mint az egyszeri vendéglős, a ki fizetés nélkül elpárolgott vendége számláját, az utána jött rendezőnek számlította fel!

Én tehát mindezekből azon következtetésre jutok, hogy ha azt akarjuk, hogy méltányos áron juthassunk azon cikkekhez, melyeket kereskedésekből szoktunk beszerezni, nekünk ép úgy, mint az eladóknak, másként kell dolgainkat beosztanunk; beosztanunk akként, hogy vagy havonként, vagy legalább három havonként törlesszük le üzleti tartozásainkat, s ez esetben azt hiszem egy szilárd üzlet sem fog tul nagy százalékra dolgozni, s szívesen ad engedményeket a lehetőségig, s akkor mi sem leszünk kénytelenek a kereskedő rovására társulni vagy cikkeinket Fiume vagy Triestből beszerezni.

Én megvagyok győződve, hogy ha én postán, vámmentesen tudok jó kávét, mazsolát, rizst stb 25—30 százalékkal olcsóbban kapni, mint itt helyben, — a nagyban vásárló, s ol-

csóbb szállítást élvező kereskedő még inkább képes leend erre, a miből önként következik, hogy akkor ő is adhatja cikkeit 15—25 százalék haszonnal.

Azon szövetkezzünk tehát, hogy egy ilyen megbízható kereskedőtől vásároljunk; vásároljunk addig, míg a méltányosság határai között mozog, s kerüljük az olcsóbban, de rosszul kimerő üzleteket, mert ez csak javunkra leend.

Zlinszky István.

UJDONSÁGOK

— **Kossuth Lajos halálának évfordulója.** E hó 20-ikán mult tizenhárom esztendeje, hogy a haza nagy fia hányatott életét Turinban befejezte. Hazafias szívek e napon hálásán gondoltak rá vissza; sok helyen kegyeletes összejövetelek voltak; fővárosi sirját sokan felkeresték s friss tavaszi ibolyát szórtak a hantokra.

— **Kinevezés és áthelyezés.** Társadalmunk egyik ismert, kedves alakját, Weisz Gusztáv kir. adóhivatali ellenőrt a pénzügyminiszter a budapesti IV. kerületi állampénztárhoz nevezte ki adóhivatali segédé. — Helyére ellenőrnek Jánosi József kerül Egerből.

— **Házasság.** Trnovszky Márton csabai uti községi tanító tegnap d. u. esküdött örök hűséget Szlujka Arankának Selmechányán.

— **Új érdemrend.** A király új érdemrendet alapít azok kitüntetésére, kik a közélet terén érdemes munkásságról fejtettek ki. A rendjel piros-fehér szallagon függő arany medália; magasabb fokozatát arany kereszt díszíti. Az új ordót azok is megkaphatják, ki már régebben részesültek királyi kitüntetésben.

— **Majális.** A főgimnázium tanulósa ezidén is megtartja májusi mulatságát, az Erzsébet ligetben. Idejét a tanári kar később fogja megállapítani.

— **A kerületi tornaversenyen,** melyről már megemlékeztünk, az év. főiskola 40 növendékkel vesz részt Oláh Miklós és Plenczner Lajos tanárok vezetésével. A verseny május 26. lesz Eperjesen.

— **Ipartelep Szarvason.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara szélészkörű akciót indított a gyárpar érdekében. Megkereste Szarvas községet is, milyen gyár alapítását tartaná legszükségesebbnek. Szarvas iparosai a mult napokban értekeztek ez ügyben, de megállapodás nem jött létre. Egyik fél cipőgyárat, a másik bőrgyárat kívánt. Ujabbán a gazdák gazdasági szeszgyár mellett kardoskodnak. Az ügyben legközelebb újra tanácskozás lesz, képviselők igyekezni fog úgy az ipar, mint a gazdaság igényeinek eleget tenni.

— **Új Rózsa Sándorok.** Félelmetes éjszakát éltek át a szentandrási alsóvég lakosai e hó 18-ikán. Valamivel éjfélben tul Nagy Károly gazda lakását megostromolták. Ablakon, ajtón keresztül pattogtak be a puskagolyók. A halálra rémült gazda és családja moccanni se mert, ha csak a biztos lelövés veszedelmének szemébe nem akar nézni. De a szomszédság sem mely riadtan bujt el viskóiban. hallván a sötét éjszaka vad fegyverropogását. Már ekkor meglehetett állapítani, hogy az ismeretlen Rózsaák száma legalább hat. Mig ezek lövesekkel dolgoztak, addig a rabló csorda más tagjai pallást, kamarát, feltörtek, elvittek sok minden közt két disznóhus részeit, 240 K. értékben. A jól szervezett haramiak közben Ács Nagy Antal portájára is betörték, kamara, műhely áldozatok el. Tömérdek ács szerszám jutott a kezükbe. Az ostrom után a banditák elmenekültek. A szarvasi csendőrség korán reggel vett hirt az esetről, vagy kettucat helyre távirati jelentés ment, mely azt is jelezte, hogy a banda tagjai a helyszíni szemle adatai alapján csak cigányok lehettek. Csendőrségünknek igaza volt Szerdán a csorvási határban, egy csárda közelében a kondorosi csendőrség ráakadt a rablócsapatra. A szép társaság 6—8 férfi tagjának sikerült kerekelt oldani; Négy asszonyt és egy 14 éves fiút elfogtak betoloncoltak Szarvasra. Finom betörő szerszámok, revolverek, csecsebecsek, kések, vas-tag ezüst lánc, régi értékes pénzdarábok jutottak a csendőrök kezébe. A nyomozás mindenfelé a legnagyobb erélyel folyik. Valószínűnek tartják, hogy ez a banda követte el az országban hosszú idő óta folyó sok betörést, sőt gyilkolást is. Csendőrségünk eddigi nyomozása is elismerést érdemel.

— **Meglopott főszolgabíró.** Kozák Erzsébet hajadon korában járásunk főbirájánál, dr. Wieland Sándornál szakácsné volt. Negyedév előtt férjhez ment Lestyan Mihályhoz. Új háztartásában nem igen telt baromfi-pecsényére; ez okozhatta, hogy volt gazdája udvarából kacsát, tyukot, kaptant lopott. Nagyban szakácskodott a friss hus körül, mikor a csendőrök benyitottak a menyecske konyhájába. Eleinte tagadott, de aztán egészen zavarba jött és vallott. Bűnrészes férjét is letartoztatták. Kitünt, a házkutatásnál, hogy Kozák ruhaneműt is lopott, ez régebben történt. Csendőrségünk a nyomozásnál nagy körültekintéssel járt el.

— **Március 15.** Spitzer Ferenc korcsmájában 50 teríték mellett csupán fuvaros és napszámos ült ünnepet, oly példás magaviselettel és oly példás hazafiasággal énekeltek nemzeti dalokat és aki hogy tudott, egy kis lendületes beszédet tartott. A résztvevők ezek: Kovács Mihály, Kohut János, ifj. Kohut Mihály, Paulik János, Fabó Pál, Gyuresán Pál, Mrsan János, id. Kohut Mihály, Szebegyinszki György, Zahorecz János és fia, id. Muha Mihály, Bulik Pál, Kovács János, Oroszki Mihály, Farkas Mihály, Kohut András és fia, Benyik Pál, Weinberger Simon, Bankó Pál, Gavula József, Misur György, Szpisjak Mihály, Toman György, Keller Kelemen, Misur Pál, Kiszél Mihály, Tomasovszky Pál, Kasuba Mihály, Farkas Pál, Mucha Pál, Kohut János, Jelen János, Zelenák János, Spisjak Pál, Kohut István, Kohut Pál, Kriszka István, ifj. Oroszki Mihály, Lestyan János, Zahorecz Pál, Hajnal Sándor, Csasztvan Mihály.

— **Kinizsi- vagy Kényes-utca?** Egyik olvasóinktól vesszük a következő sorokat: Egy 1842-évből irt levél ejtett zavarba. Ebben a levélíró azt mondja, hogy lakása Szarvason a Kinizsi-utcában van, de — írja tovább — „a nép rendesen Kinyezsnek ejti, hát legyen Kényezs.” S ugy is lett, ma már apróbált a Kényes-utca. A magunk részéről hozzáteszük, hogy, ha a levél csupán ötlet volna is, akkor se ártana a Kényes-utcának, ha neve a magyar vitézség és félelmetes cső egyik hőisére, Kinizsire, emlékeztetne.

— **Uj gazdasági iskola a megyében.** Megyénk gazdasági iskolái nem sokára újból szaporodnak. Az új iskola Csorváson fog létesülni, melyek polgársága már régen kívánja az intézetet. A nagy községi pótadó miatt a községi terhek kisebbedését várja s akkor haladéktalanul felépíteti a gazdasági iskolát.

— **Jószágállomány Szarvason.** Szarvas nagyközség egész területén a f. évben van 4402 ló, 1082 magyar tehén, 567, svajci tehén, 561 nyugati tehén, 16 bivaly, 9852 sertés, 1535 juh, 4 kecske. A szarvasmarha és juhállomány a múlt évihez mérten emelkedett, a lovak száma fogyott.

— **Universal Sport Cirkus.** E hó végén jól szervezett Cirkusz érkezik városunkba; piactéri előadásait már e hó 31-én megkezd. A részletes program, melyet falragaszokon olvashat a közönség, sokat ígér. Felhívjuk rá közönségünk szíves figyelmét.

— **Köszönet nyilvánítás.** A helybeli iparos ifjak önképzőköre ez uton nyújtja köszönetét azon hölgyeknek és uraknak kik szívesek voltak március 15-én az önképzőkör által megtartott hazafias ünnepélyen szerepelni; Süveges Ilonka, Liska Emma, Misik Zsuzsika, Podani Samu, Szrnka György, Bencsik István, valamint Ridegh János tanító önzetlen fáradozásáért melyet a szereplők betanítása és az ünnepély rendezése körül kifejtett, fogadja az önképzőkör hálás köszönetét; nem különben Grim Mórnak, ki a színpad felállítására szükséges deszkákat díjmentesen volt szíves adományozni.

— **Ódalba szurt inas.** A helybeli kórházban egy hét óta egy szegény suszterinas fekszi az ágyat: Tarnótszky Lajos tiszaföldvári fiú. Pár nap előtt kötekedni kezdett a vele egy helyen alkalmazott segéddel, Miselvach Józseffel, aki a nyugtalan inasnak alaposan lehütötte a véré: di-kicsesél ódalba szurta. A segédet a rendőrség vette pártfogásba; Tarnótszky meg a kórházba került; súlyos sebe gyógyulóban van.

— **Megmárták a kutyák.** Jeszenszky János levélhordót a múlt héten két kutya megmarta: Csupa Istváné és Steiner Andoré. Az ebek megfigye-

lés alatt vannak, Jeszenszky sebét orvos kezeli.

— **Szomoru statisztika.** Az országos kivándorlás Szarvason is erős hullámokat vet. Ebben az évben 19. kértek utlevélet; a folyó hóban 11. jelentkeztek a hatóságnál azzal, hogy itt hagyják községünket. A kivándorlók mind Amerikába igyekeznek. Fogyunk, pusztulunk s nézzük tehetetlenül a százazrek elvesztését!

— **Tyuklopás** visszatérő híret közöljük ezuttal is. Most egy tanyai. hosszú-sori lakos, Czesznak András a károsult: tíz darab tyukját vitték el. A tettes kézrekerült.

— **Sűrű népesség.** A földmivélsügyi miniszter az 1900-iki népszámlálásnál azt tapasztalta, hogy egyes községekben a népesség szerfelett elszaporodott; az arány nép és az életfenntartáshoz szükséges földterület közt nincs meg. Valószínű tehát, hogy az ilyen helyekről a kirajzás más, ritkábban lakott vidékre kívánatos, mert ezzel a nép könnyebben megélhet. Jó volna a munkásnak, a birtokos gazdának is. Felhívja a miniszter utján a hatóság a község lakosságát, hogy ha vagyonszerzés végett lakatlanabb helyen szándékozik megtelepedni, e szándékát a község főjegyzői irodájában jelentsék be.

— **Ismétlő iskolai vizsgák.** A tanyai ismétlő iskolákban a mai nap folyamán mennek végbe az évfárá vizsgák. A csabai uti községi ismétlő iskolában pedig f. hó 20-án délután vizsgáztak a tanulók.

— **Segélyező-egyesületi közgyűlés.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközségi tisztviselők segélyező egyesülete 1907 évi március hó 27-én d. u. 2 órakor a Dankó-féle iskolában közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Jegyzkönyvek olvasása és hitelesítése. 2. 1906 évi zárszámadások megvizsgálásáról szóló számvevői s választmányi jelentés. 3. Pénztáros és ellenőr felmentése. 4. Lemondás folytán üresedésbe jött alelnöki állás betöltése. 5. Az alapszabály módosításával megbizottak jelentése. 6. Folyó ügyek, netaláni indítványok.

— **Benka Pál siremléke.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközség egykori kiváló tanítójának hálás tanítványai s a tisztelők kiválóbbjai tanítójuk emlékét nem csak szívökben őrzik, de hálájuknak külsőleg is kifejezést óhajtván adni, egy siremlék felállítására magok között gyűjtést indítottak. Felkérés folytán a gyűjtés eredményének 50 koronánkénti beosztással való közlését nyugtázás képen mai számunkban megkezdjük azon szíves értesítéssel, hogy ha az érdeklődők közül valaki e tekintetben még nem kerestett meg, szíveskedjék esetleges adományát Marsal Soma szarvasi takarékpénztári titkárhoz s a gyűjtőbizottság pénztárosához juttatni. Az adakozók névsora: Dr. Haviár Gyula 20 K, Placskó István 4 K, Molnár János tanító 5 K, Mihálik Sámuel 2 K, Kovácsik Károly 3 K, Melis Lajos 3 K, Kóci Mihály 2

K, Palkovics Mihály 2 K, Szlovák Pál 2 K, Nádbázi János 2 K, Gaál János lakatos 2 K, ifj. Komlovszky György 4 korona. Összesen 51 korona. (Folytatjuk).

— **Egy lépéssel előre.** Nyomasztó gazdasági helyzetünkben örömmel kell üdvözölnünk minden olyan magyar terméket, mely alkalmas arra, hogy hasonló külföldi gyártmány kiszorítson. Egy ilyen eseményről kell most hírt adnunk. A már külföldön is hírneves Brázay Kálmán cég, amely az elején áll az uttörő magyar nagy kereskedelemnek sikereinek számát megint gazdagította egygyel. Ez a siker a Brázay-féle Kalogén sóborszesz fogkrémhez fűződik, amely felülmúlhatatlan kitűnő szer a fogak épségben és szépségben tartására, továbbá a száj ápolására. Csin és praktikusság dolgában pedig páratlanul áll a fogkrémet tartalmazó tubus is. A Brázay-féle sóborszesznek már világhire van, nyomdókába lép most a Kalogén, amely a magyar tudás diadala.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Rézágycak, fűdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Csarnok.

Németországi tapasztalatok.

Halle a. S. 1907. február.

(Folytatás.)

A mi asszonyaink bármilyen italt csak igen mértékletesen élveznek, — (nem mondom, hogy e szabály alól nincs kivétel), — német asszonyok legelőbbje férjével versenyt iszik. Csak nézzük végig vasárnap délután az olyan helységeket, a hova a középosztály jár, a középosztály gyenge lánycsemetéi meg felülmulják az ivásban a chorstudent is. Ez józanság? Nem hinném!

Vagy talán másképp értelmezik a józan fogalmat azok, a kik állításaim igaz voltát kétségbe akarják vonni? Értelmezem én is másképp s veszem a józan gondolkodást. Nézetem szerint a józan gondolkodásnak legelső foruma az önálló gondolkodás. Hasonlatlan munkát végeztem, ha az erkölcs-tan szabályait megtanultam, de nem győződtem meg azoknak helyességéről gondolkodás ujan, A törvény nem törvény, illetőleg nem helyes törvény, ha az erkölcsi világ logikai sorrendje azt meg nem erősíti illetve nem hitelesíti. Így vagyunk a gondolkodással is. Ilyen értelemben józanul gondolkodik a tudós, ki szobájában ülve a filozófusok elméleteit fejtegeti, vagy Cicero ékesszólását mérlegeli, vagy Horátius ódáit boncolgatja, vagy Schiller, Goethe szépségeit magyarázza stb., józanul gondolkodik az a munkás ember, ki testi és szellemi képességeinek megfelelő munkamennyiséget vállal

s ezt tehetségeihez képest a legrövidebb idő alatt a legcsekélyebb erő pazarlással végzi el. De a német népnek önálló gondolata nem igen van, még a műveltebb osztályhoz tartozó studensnek sem. A studens legönállóbb cselekedete, a mikor kollegája homlokán 10 centiméteres karcot tehet a vivóteremben s utána diadal mámorban nagyot kurjanthat s fenéig üritheti sörös kancsóját. E cselekedete sem önálló, mert a vivás különböző fogásait vivómesterétől tanulta. A német agya a sok sörtől ködös, gondolatai idélenek, alaktalanok s talán ez az oka annak is, hogy bölcsészeik sokszor oly homályosan irnak, hogy maguk sem értik. A józanságot illetőleg ne kövessük a németek példáját, mert rosszul talál kiütni. Maradjunk meg a miénkénél. Van a magyarnak természetes esze, van a magyarnak edzettsége, van önállósága. Hála a gondviselésnek, a mostoha viszonyok mindenre rákenyszerítették s az eddig előttem ismeretes viszonyokból következtetve Széchenyivel biztosan jósolom: „Magyarország nem volt, hanem lesz!” Csak fogjunk a munkához, ne késsünk egy szempillantástig sem. (Folyt. köv.)

Eiler Dániel.

Iroda'om.

Legolcsóbb folyóirat a Negyedi Béla Schröder Hugo szerkesztésében megjelenő A Jövő haviszemle. A radikális irányu társadalmi, irodalmi és gazdasági folyóirat minden száma gazdag és változatos tartalma. Formája és kiállítása is gondos és tetszetős. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld A Jövő kiadóhivatala: Budapest VIII., Baros-tér 4. szám, I. emelet. Az egész évi előfizetési díj csak 2 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Az előfizető gyűjtőknek tíz előfizető után tiszteletpéldány jár.

Magyar zenetudomány címmel a fővárosban havi folyóirat indul meg. Szerkesztői major J. Gyula és Herrmann Antal tanárok lesznek. Egy-egy száma 2-3 ivnyi tartalommal jelenik meg a zeneelmélet, kritika, népzene, zenetörténelem, zeneszociológia köréből illusztrációkat is hoz. Ara egy évre 10 korona. Jeles dolgozótársai közül kiemeljük Gobbi Alajos, Kern Aurél, Kun László, dr. Molnár Géza, Ody Lehel, Sipos Antal, P. Thewocsok Emil, gróf Zichy Géza nevét.

Szerkesztői üzenetek.

Z. M. Kassa Fogadja köszönetünket. A másikat, sajnálatunkra, nem hozhattuk mert a Bm. K. már közölte. Lehetőleg eredetit adunk. — **H. J. Temesvár.** Szíves érdeklődése jól esik. Lap dolgában intézkedni fogunk. Az illető most Mezőtúron lakik. Üdvözlét.

Nyilt-tér.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

2968—1907

Szarvas község előljárástól.

Hirdetmény.

Az 1907 évi tőkekamat és járadék adó kivetési lajstrom folyó évi március hó 18-ától 26-ig terjedő 8 napon át az adóügyi irodában közszemlére van kitéve.

Figyelmeztetnek az érdekes adózók, hogy a kivetés ellen esetleges felszólamlásait a kitétel napját követő 15 napon belül, vagyis április hó 2-ig a községi előljárásnál előterjeszhetik.

Szarvas, 1907. március hó 15.

Az előljárástól nevében.

KOLLAR, VALKOVSKY,
jegyző. bíró.Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**Társzerkesztő: **Pataki János.**Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Árlejtési hirdetmény.

Öcsöd község képviselőtestülete a községben az 1906 év folyamán épített második ártézi kút medencéjének létesítését határozván el, a munkálat biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Vállalkozók felhivatnak, hogy ezen építkezési munkálat elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat **Öcsöd község előljárástólhoz címelve 1907 évi április hó 10-ének délutáni 5 óráig „Ajánlat a második ártézi kút medencéjének építésére“** való jelzéssel annyiva! inkább nyujtsák be, mivel az elkésletten érkező, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Köteles vállalkozó zárt ajánlatához a vállalati összeg 10%-át kész-

pénzben vagy óvadékképes érték papírban mellékelni.

A munkára vonatkozó terv, költségvetés, mű és építési leírás s feltételek az első jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s azokról másolatok vehetők.

A beérkezett pályázatok f. évi április hó 11-én az előljárástól által bontatnak fel.

A képviselő testület fentartja magának azt a jogot, hogy a pályázók sorából annak fogadja el ajánlatát, ki képessége s megbízhatósága tekintetéből a községnek nagyobb garanciát nyújtja.

Öcsödön, 1907. március hó 20.

Soós István Rónyai István
első jegyző. bíró.

2-2

Eladó

3 szoba butor berendezés, mely áll a következőkből: ebédlő, háló és gyermekszoba berendezésből.

Kiadó

kényelmes lakás 4 szoba, elő szoba, konyha, éléskamra és pince kiadó. Gróf Csáky Albin-u. 77. hsz. alatt.

Özv. Dércy Antalné háza
I. kerület Vajdapéter-utca 29. szám alatt örök áron

* * eladó * *

vagy egy 3 szoba, 1 konyha, kamara és a szükséges mellék helyiségekből álló lakás április 24-től bérbe kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál.

Szőlő ojtvány eladás.

Csaba gyöngye, valamint más Chasselas muskotály és számtalan különleges faj gyökeres fás és sima zöld ojtvány, — ugyszintén pótláshoz alkalmas 2 éves fás ojtvány teljes felelőség mellett jutányosan kapható **TAJBER I. G.** szőlőtelepén SZARVASON.

3-3

2490—1907 ikt. szám.

Szarvas község előjáróságától.

Hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság ezenel közhírré teszi, hogy a szarvasi sorozó járáshoz tartozó 1886-ik 1885-ik és 1884-ik évben született állításkötelesekre vonatkozólag a fősorozás Szarvas község tanács-termében 1907 évi április hó 12-én, 13. 15. 16. 17-ik napjain a következő sorrendben fog megtartatni:

Április 12-én. Öcsöd és Kondoros I. II. III-ik korosztály.

Április 13-án Békésszentandrás I. II. III-ik korosztály és Szarvas község I-ső korosztályából 1-től 110 sorszámig.

Április 15-én Szarvas I-ső korosztály 111 sorszámától végig.

Április 16-án. Szarvas II-ik korosztály.

Április 17-én Szarvas III-ik korosztály. A megvizsgálandó apák. Ön-kénytesek és idegen járásbeli állításkötelesek.

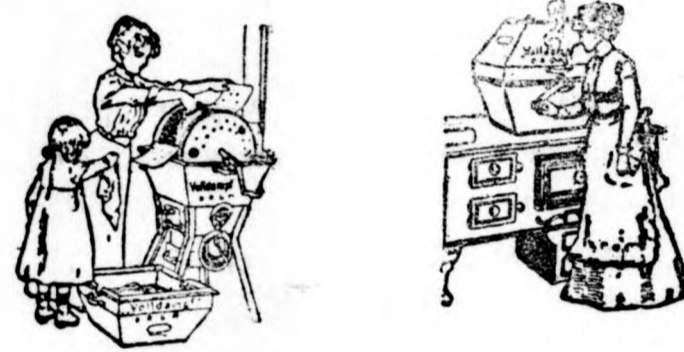
A sorozás minden reggel 7 és fél órakor veszi kezdetét.

Felhivatnak ennél fogva az állításkötelesek, hogy a mondott helyen és időben tisztán öltözködve bot nélkül jelenjenek meg.

Szarvas 1907 február hó 22-én
Az előjárók nevében

JESZENSZKY. VALKOVSKY
h. főjegyző. bíró.

Kovács János Paula Jókai
Mór-utca 1037 sz. ház a
a Robicsek gőzmalmaival
szemben jó fel-
tételek mellett **eladó.**
A lakás a következőkből áll:
u. m. 4 szoba, 1 konyha, 2
speiz, 1 kamra és 1 pincéből.
Tudakozódhatni lehet Janu-
rik Andrásnál 450 házsz. a. c.

Gőzmosóda otthon!

A John-féle

„Teltgőzű” mosógép

nem úgy mossa a ruhát, hogy azokat dörzsölné, sulykolná, ide-oda huzogatná, hanem pusztán akként, hogy a ruhák a gőzzel telített dobban forró szappanlugba könnyen egymásra hányódnak anélkül, hogy ez a ruhára a legkisebb káros hatással lenne. Eredmény: Vakítóan fehér ruha. A legfinomabb csipke és szegély veszély nélkül mosható, több mint 75 százalék megtakarítás szappan szódában, tüzelő anyagban, logban és pénzben. — Kimerítő ismertetés ingyen és bérmentve, Főraktár Békésmegye részére Békéscsabán — Miklya Pálnál gabona piactér 869. sz. Fiók-raktár: Szarvaon Farkas-épület, ahol a gépek vételkötelezettség nélkül szívesen bemutattnak. 4—5

Kiadó üzlethelyiség.

A piactéren — volt Berger-féle házban — több alkalmas üzlethelyiség azonnal bérbeadó. — Értesítést ad a tulajdonos:
3—3 **Weisz Márkus.**

Szálloda és kávéház átvétel.

Van szerencsém a t. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a

KÖZPONTI szálloda és kávéház

bérletét átvettem.

Előzékeny pontos kiszolgálás, szolid árak mellett kitűnő konyha, tiszta valódi fajborok állnak a t. vendégek rendelkezésére, kiknek b. párt-fogását kérem kiváló tisztelettel

3—3 **Weisz Márkus**
vendéglős.

Weisz Gusztáv

adóhivatali ellenőrnél
elköltözés miatt

mindennemű butorok
jutányos áron azonnal

eladók.

1—2

uh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak.

Egger mellpasz illái.

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fill.
Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszertár Budapest

VI., Váci-körút 17.
Kapható:

Eljen!

EGGER mellpasz
tilla csakhamar
meggyógyított!

Ha köszvényben, reumában, ischiasban
34—22 szenved, vegyen egy üveg

Dr. FLESCH-féle**KÖSZVÉNY-SZESZT,**

mely csuizt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagadókat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona” gyógyszertárban

Győr, Baross-ut 24. sz

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor: Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor, 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvettel küldjük.

Burger Frigyes
Bugyis Andor
Szarvason: nádassi Irstyánszky Károly
gyógyszertárakban.

Kiadó lakás.

Gróf Andrassy-utca 144. szám alatt (I. kerület) egy három szobás lakás, hozzá külön udvar és öt több évre kiadó.

Értekezhetni lehet ugyanott
3-3 **Andrási Jánosnál.**

Házeladás.

A Gróf Csáky Albin-utcában 545. sz. alatt lévő ház azonnal eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál

3-3 **Mikolay Pál** gazdásznál

Egy jégszekrény,

amely alig volt használva, jutányos áron azonnal eladó. Tudakozódni lehet a Kiadó-hivatalban.

3-5

Értesítés!

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Szarvason a Beliczey-utcán özv. **W e b e r I g n á c.** n é h á z á b a n az ujkor igényeinek megfelelő

fehértanemü-, férfi-, nőiruha-, függöny-tisztító és vasaló intézetet

nyitottam.

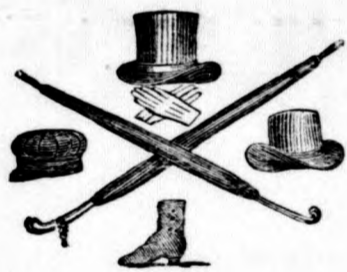
Elvállalok mindenféle fehértanemü, u. m. ingek, gallérok, manchet-ták, férfi és női alsó és felső ruhák, keztyük, blousok, egész toalettek, bálai és utcai felöltők tisztítását és vasalását jutányos áron. Ezen a pályán hosszú évek során szerzett tapasztalataim ama kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség igényeinek teljesen megfelelhessek s bármely budapesti elsőrangú mosóintézet-
.. .. tel a versenyt felvehessem. ..

Magamat a n. é. közönség szives támogatásába ajánlván vagyok
Kötőnő tisztelettel

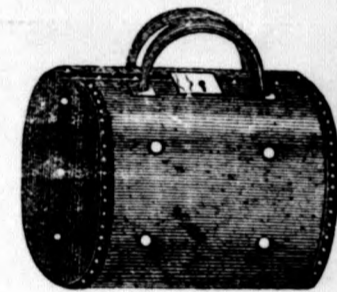
Babucs József.

Jutányos és pontos kiszolgálás. 3-3

M e g n y i l t a z u j d i v a t á r u h á z t

Figyelem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében
női és férfi

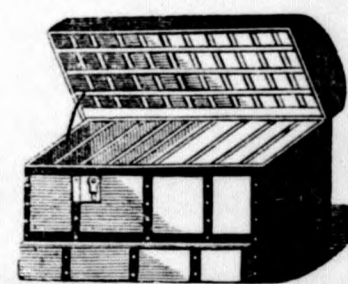
d i v a t á r u h á z a m a t

megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányú áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyermek cipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeltők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi keztyük. Nagy raktár alsószoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös súlyt fektetek ruhadiszkekre és varrókellékekre.

Főtörekvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemű közönség teljes bizalmát és megelégedését kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDAJÁBAN

SZARVASON
BELICEY-UT 9. SZ. A.

Könyvnyomdám a
mai kor igényei-
nek megfelelőleg
teljesen új betük-
kel, valamint 6
mechanikaigéppel
van felszerelve.

Bet
szé
Kéz

pel
felt

mo
a s
Eze

ra,
mir
bes
és
tet
nek
me
har
kar

leg
me
és
rag
iste
nyu
Kr

ten
get
tett
de
röv
haz
lád
48-
ráb

koz
a s
gal
jain

vál
volt